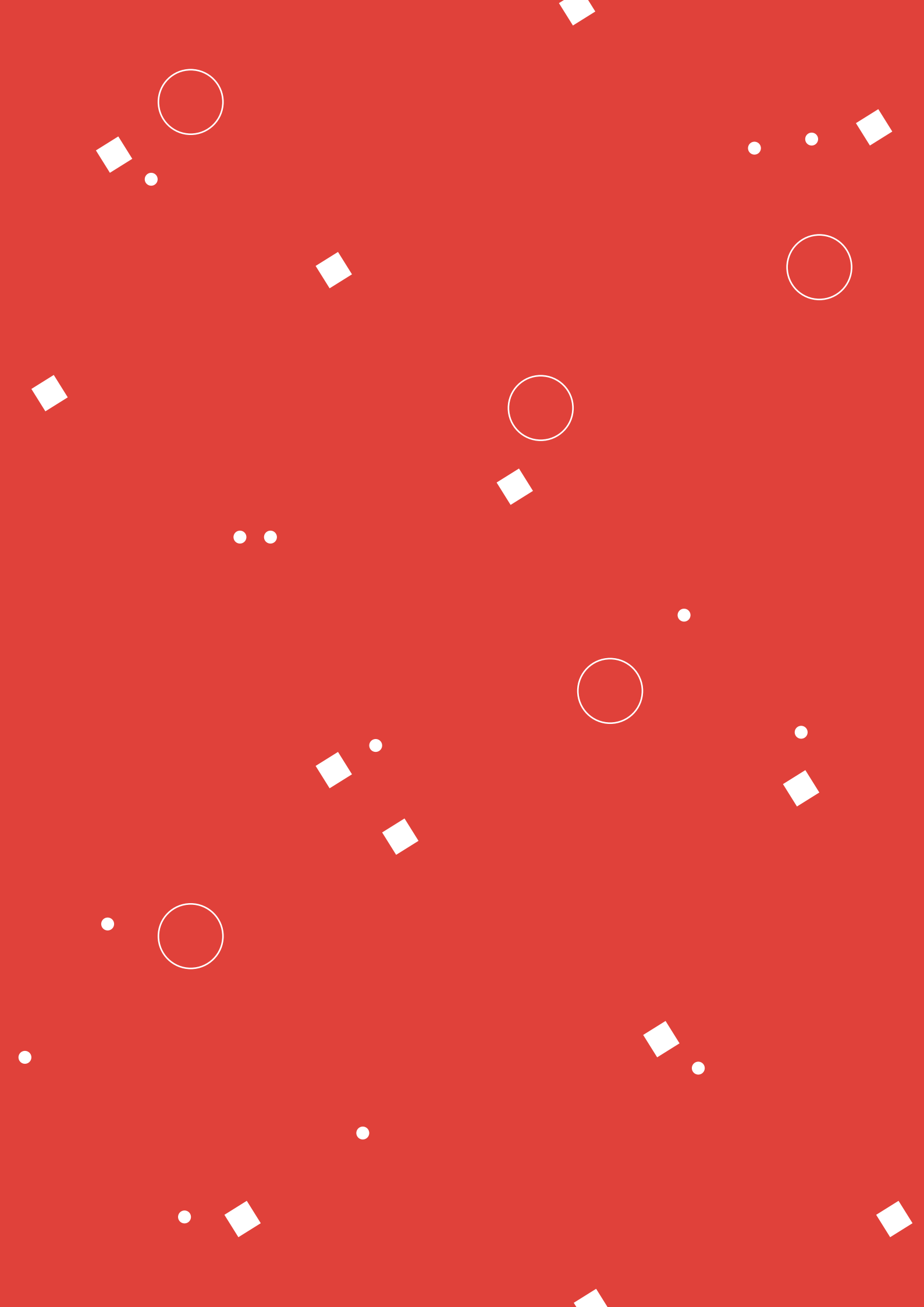

DE LA CONVENCIÓ ALS ODS amb ulls d'infant

IL·LUSTREM
LA CONVENCIÓ
SOBRE ELS
DRETS DE
L'INFANT

—
CURS 2020-2021

**Ajuntament
de Barcelona**

● Presentació

«Entren infants i surten ciutadans i ciutadanes.» Amb aquesta frase m'explicava recentment la seva feina el director d'un centre educatiu. Però què vol dir ésser ciutadà o ciutadana? Doncs implica aprendre a viure amb els drets i els deures de què ens hem dotat per respectar-nos i viure en comunitat, però també respecte del medi.

La publicació que teniu a les mans és un recull de les produccions artístiques que es van presentar al concurs "Il·lustrem la Convenció sobre els Drets de l'Infant", impulsat per la Regidoria d'Infància, Joventut, Persones Grans i Persones amb Discapacitat i pel Departament de Promoció de la Infància de l'Ajuntament de Barcelona al llarg del curs 2020-2021.

Aquest concurs va ser una de les accions del programa educatiu "De la Convenció als ODS amb ulls d'infant", que té per objectiu donar a conèixer als infants els seus drets i la norma que els recull (la Convenció sobre els Drets de l'Infant, del 1989), alhora que els anima a reflexionar sobre temes socials vinculats als objectius de desenvolupament sostenible (ODS), a indagar-hi i analitzar-los a partir del procés de creació artística.

Els ODS, a més de ser un objectiu global compartit i necessari, si veritablement volem seguir vivint en aquest planeta, són també una oportunitat pedagògica excel·lent per als joves i els infants. Una oportunitat perquè aquests, de manera fefaent, esdevinguin lliures, i lliures també vol dir respectuosos amb la societat i l'entorn.

Que aquesta publicació testimonii que els infants són ciutadans de ple dret i que no oblidem que hem de vetllar pel seu benestar i el seu creixement en una ciutat plena d'oportunitats, presents i futures.

Joan R. Riera Alemany

Regidor d'Infància, Joventut, Persones Grans i Persones amb Discapacitat

● Introducció

La publicació que teniu a les mans és un recull de les produccions artístiques que es van presentar al concurs “Il·lustrem la Convenció sobre els Drets de l’Infant”, impulsat pel Departament de Promoció de la Infància de l’Ajuntament de Barcelona al llarg del curs 2020-2021.

El concurs culminava el treball fet al llarg del curs pels espais educatius participants en el programa “Creativitat, art i participació. De la Convenció als ODS amb ulls d’infant”. El programa vol donar a conèixer als nens i les nenes els seus drets i la norma que els recull (la Convenció sobre els Drets de l’Infant del 1989) i indagar, analitzar i reflexionar sobre temes socials vinculats als objectius de desenvolupament sostenible (ODS, Agenda 2030 de les Nacions Unides) a partir del procés de creació artística.

El programa s’estructura en una seqüència d’activitats que utilitza la Convenció i els ODS de les Nacions Unides com a punt de partida perquè l’alumnat observi i analitzi el seu entorn i aprofundeixi en algun dels seus aspectes.

La proposta per al curs 2020-2021 consistia a il·lustrar la Convenció sobre els Drets de l’Infant mitjançant la creació d’un producte artístic. La creació de les produccions artístiques esdevenia, així, una invitació a la participació i intervenció dels infants i joves, a partir d’un procés d’observació, anàlisi, reflexió i creació col·lectiva al seu centre educatiu. D’aquesta manera l’elecció del motiu, la tria de la tècnica, la realització, la compartició i l’autoavaluació es plantejaven com un instrument per a la reflexió i la participació de l’alumnat.

Al llarg del curs 2020-2021 van participar en el programa més de nou-cents infants i joves dels espais educatius següents:

- CRAE Maria Reina
- Escola Gayarre
- Escola Mestre Morera
- Escola Nou Patufet
- Escola Ramon Llull
- Escola Tabor
- Institut Salvador Espriu
- Institut Escola Sant Andreu

Aprofitant que la proposta de treball era molt oberta, cada espai educatiu va adaptar el repte d’il·lustrar la Convenció al seu context: en uns centres hi va participar tot l’alumnat, i en d’altres només un nivell concret; en uns centres es va fer una creació col·lectiva, i en d’altres es van fer diverses produccions per grups, entre les quals es van escollir les més significatives; en uns centres es va partir de la reflexió sobre el compliment dels drets de l’infant en el seu entorn, i en d’altres es va treballar a partir del treball sobre els ODS... En tots els casos, la creació artística va fer cristal·litzar recerques individuals i compartides en les produccions que presentem.

La publicació d’aquest llibret posa de manifest la qualitat de les obres presentades i la potència del procés d’investigació i anàlisi que, entorn de la Convenció i els ODS, han desplegat els infants i adolescents dels centres participants, tot i que la fotografia no sempre pot fer justícia a les obres originals, especialment en aquells casos en què es juga i experimenta amb les textures i la diversitat dels materials, o quan s’ha optat per l’elaboració de produccions en tres dimensions (els drets al plat, els diorames).

La publicació és, en definitiva, un reconeixement a la qualitat de l’experiència educativa que el professorat ha proposat, que de ben segur haurà portat l’alumnat a una consciència més plena dels seus drets com a infants.

CATEGORIA A

EDUCACIÓ
INFANTIL
(3-6 ANYS)

A partir del conte "Una mare per l'Owen" hem reflexionat sobre diferents aspectes com la família, la necessitat de sentir-se cuidat/ada i estimat/ada, la importància de tenir una casa, de com ens sentiríem si haguéssim de deixar la nostra casa per una guerra o altres motius... Un cop compartit, hem omplert el plat d'objectes que hi ha a l'aula, aquests simbolitzen alguns dels drets (com el dret a la família, dret a la protecció...) i ODS treballats (salut i benestar; pau, justícia i institucions sòlides).

Viure en un entorn saludable

★ Seleccionada com a millor obra de la Categoria A

Els infants tenen la curiositat de saber més coses sobre el mar després d'haver parlat amb una representant de l'ONG d'Open Arms. D'aquí sorgeix una història inventada sobre un peix, una balena i una tortuga que estan atrapades en un mar ple de plàstics. Els infants van manipular el material i es van convertir en cuidadors/es del mar pintant-se la cara i traient tots els plàstics que molesten als protagonistes de la història. Un cop vam reflexionar, vam decidir crear un mar net entre tots i totes dins d'un plat, lligant-lo amb l'ODS de la vida submarina. Tenim dret a un entorn saludable, assegurant-nos de la supervivència dels infants i dels animals, i gaudir d'un nivell alt de salut.

CATEGORIA B

CICLE
INICIAL DE
PRIMÀRIA
(6-8 ANYS)

El Bloc de l'Harmonia

És un bloc de pisos on hi trobem diferents nacions, és a dir diferents orígens representant la multiculturalitat del món. És una mostra que ens ensenya que conviuen en un mateix espai (edifici) amb harmonia i fraternitat.

Hi ha 4 espais ben diferenciats, tres són la representació de vivendes de diferent nacionalitat amb figures humanes (fetes amb plastilina) i el quart espai serà la representació d'un espai comú de barri, un parc, on actualment ja és un espai de convivència i respecte multicultural a la nostra ciutat de Barcelona.

★ Seleccionada com a millor obra de la Categoria B

Hem treballat l'ODS sobre l'educació, hem vist la pel·lícula "El camí a l'escola" i hem escrit cartes als protagonistes. Hem confeccionat un model de la nostra classe desitjant que tots els nens i nenes del món puguin anar a l'escola.

Cuidem el mar

Hem treballat l'ODS sobre el canvi climàtic i ens ha interessat més fer una proposta sobre la cura dels mars.

Una llar per tots i totes

Cada habitatge amb el seu dret

Hem pensat en recrear l'habitatge dels drets dels infants i de diversos ODS a través de diferents maquetes construïdes i dissenyades pels infants. Construir, plasmar i encaminar diferents ODS mitjançant la creació i imaginació dels infants és la proposta de treball d'aquest grup.

El barri dels drets

A partir del treball de la Convenció dels Drets dels Infants, els infants han reflexionat sobre els drets i han triat els que volien representar. Un cop creat, han pensat quin edifici o espai podria representar millor aquell dret i han creat diferents diorames, creant així el "barri dels drets".

CATEGORIA C

CICLE
MITJÀ DE
PRIMÀRIA
(8-10 ANYS)

Una mandala per alimentar el món

El grup de tercer, des del treball del cos humà, està molt sensibilitzat amb el tema de l'alimentació. El fet de no alimentar-nos bé ens pot portar a patir moltes malalties i, fins i tot, podem arribar a morir. Aquesta sensibilització ens va portar a fixar-nos en els objectius "Fam zero" i "Fi de la pobresa" i en el Dret a l'alimentació.

Com que ens agrada molt fer mandales, i volíem que en el nostre collage sortissin molts aliments, vam pensar que aquesta idea seria original. Per fer la mandala vam utilitzar productes naturals, material de reciclatge i plastilina.

Estimem la Terra

★ Seleccionada com a millor obra de la Categoria C

Aquest projecte va començar amb la idea de plasmar un dels Drets però ens va ser impossible escollir-ne tan sols un, de manera que vam decidir treballar-los tots.

Per representar l'amor a la Terra vam escollir la figura del cor i seguint els colors donats a cada ODS, vam representar de manera plàstica amb diferents textures i materials, cada dret. Volíem que fos molt visual i que en un sol cop de vista s'entengués la idea principal de cada un.

Els materials emprats són molt diversos, hem treballat amb elements naturals, com fulles o branques i també amb diferents textures de paper i tela. Els resultats sempre han sigut creacions plàstiques amb volum.

CATEGORIA D

CICLE
SUPERIOR
DE
PRIMÀRIA
(10-12 ANYS)

La força de la infància

La infància no sempre està reconeguda, i amb aquesta proposta es vol reivindicar la seva veu.

Sense diferència de sexe

Després d'una reflexió grupal sobre tots els ODS i els drets dels infants, cadascú/ una dels/de les alumnes va escollir desenvolupar aquell que més el colpia. En aquest cas, l'autora va realitzar la seva proposta fent ús d'un paper DIN-4, llapis i llapis de colors. Defensant la importància del cinquè ODS envers la igualtat de gènere i que tots els infants gaudeixin dels mateixos drets amb independència del seu sexe. Alhora que conviuen en harmonia i treballen conjuntament per aconseguir un món millor.

La roba no té gènere

★ Seleccionada com a millor obra de la Categoria D

Aquesta proposta, feta amb tècnica mixta, reflecteix el dret a no ser discriminat, a la llibertat d'expressió i l'ODS 5 (igualtat de gènere). Es pot observar una figura humana (sense que se li pugui atribuir cap gènere) sobre un fons fet amb retalls de paper diari (que representa tot el que diu la societat), però per sobre de tot hi ha la frase que diu "la roba no té gènere".

Tots som iguals / Infants

Al CRAE Maria Reina hem desplegat el programa amb el grup de mitjans. El treball conjunt sobre la Convenció dels Drets dels Infants ens va permetre prendre consciència dels nostres Drets i de la necessitat de viure'ls junts des de la igualtat de totes les persones. Per això, vam elaborar dos murals que recullen per una banda els Drets i per una altra les nostres figures i aquelles característiques que ens ajuden a reconèixer-nos com a iguals.

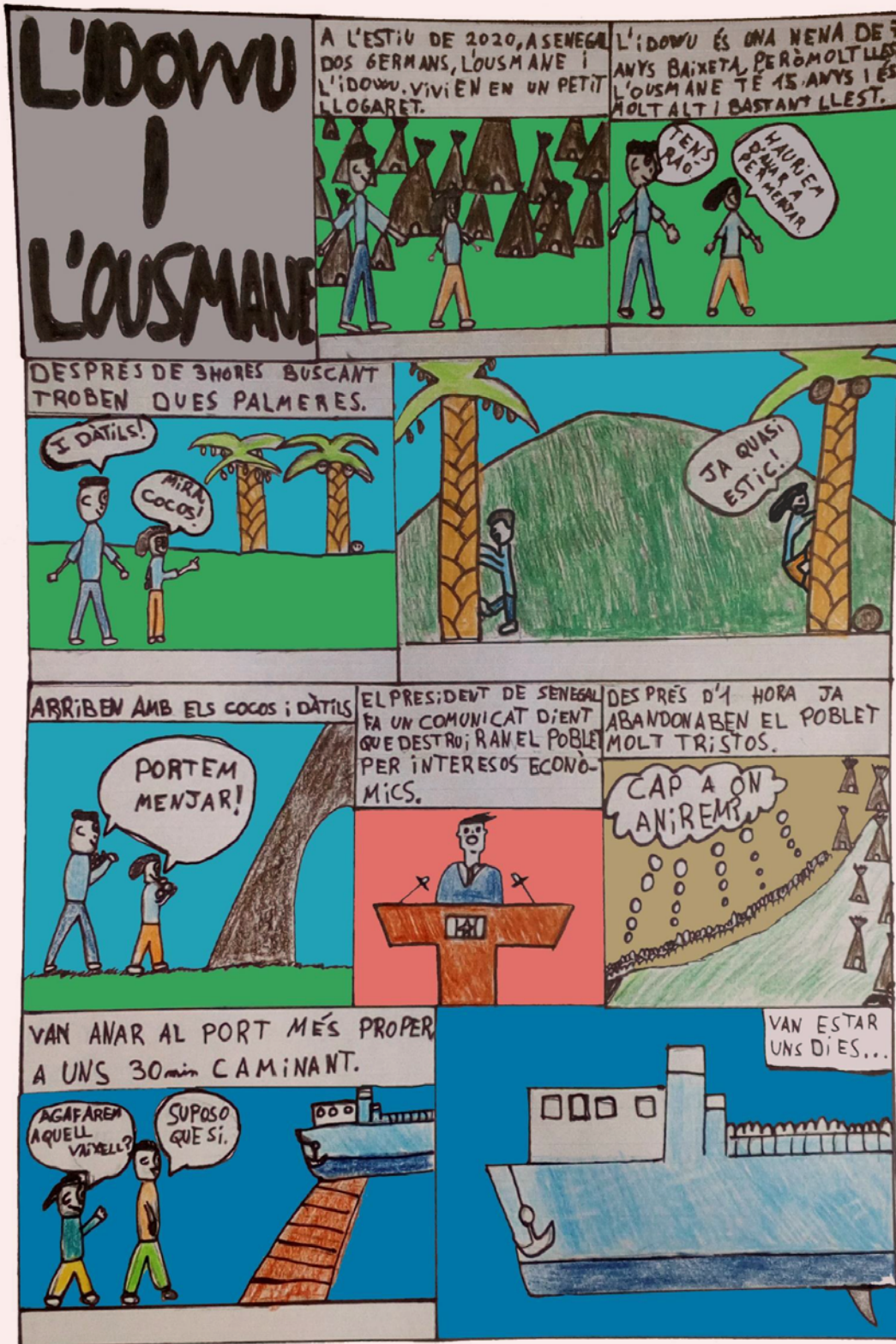
CATEGORIA E

ESO
(12-16 ANYS)

L'Idowu i L'Ousmane

★ Seleccionada com a millor obra de la Categoria E

Mostra les dificultats amb que moltes persones es troben en les seves vides i com els protagonistes recorden el seu passat dur a partir d'un acte positiu per ells i pel planeta.

L'Idowu i l'Ousmane

★ Seleccionada com a millor obra de la Categoria E

★ Seleccionada com a millor obra de la Categoria E

El concurs "Il·lustrem la Convenció sobre els Drets de l'Infant", dins del programa De la Convenció als ODS amb ulls d'infant del Departament de Promoció de la Infància de la Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Persones Grans de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona no hagués estat possible sense les escoles i instituts que han convertit les seves aules en tallers de drets per uns dies:

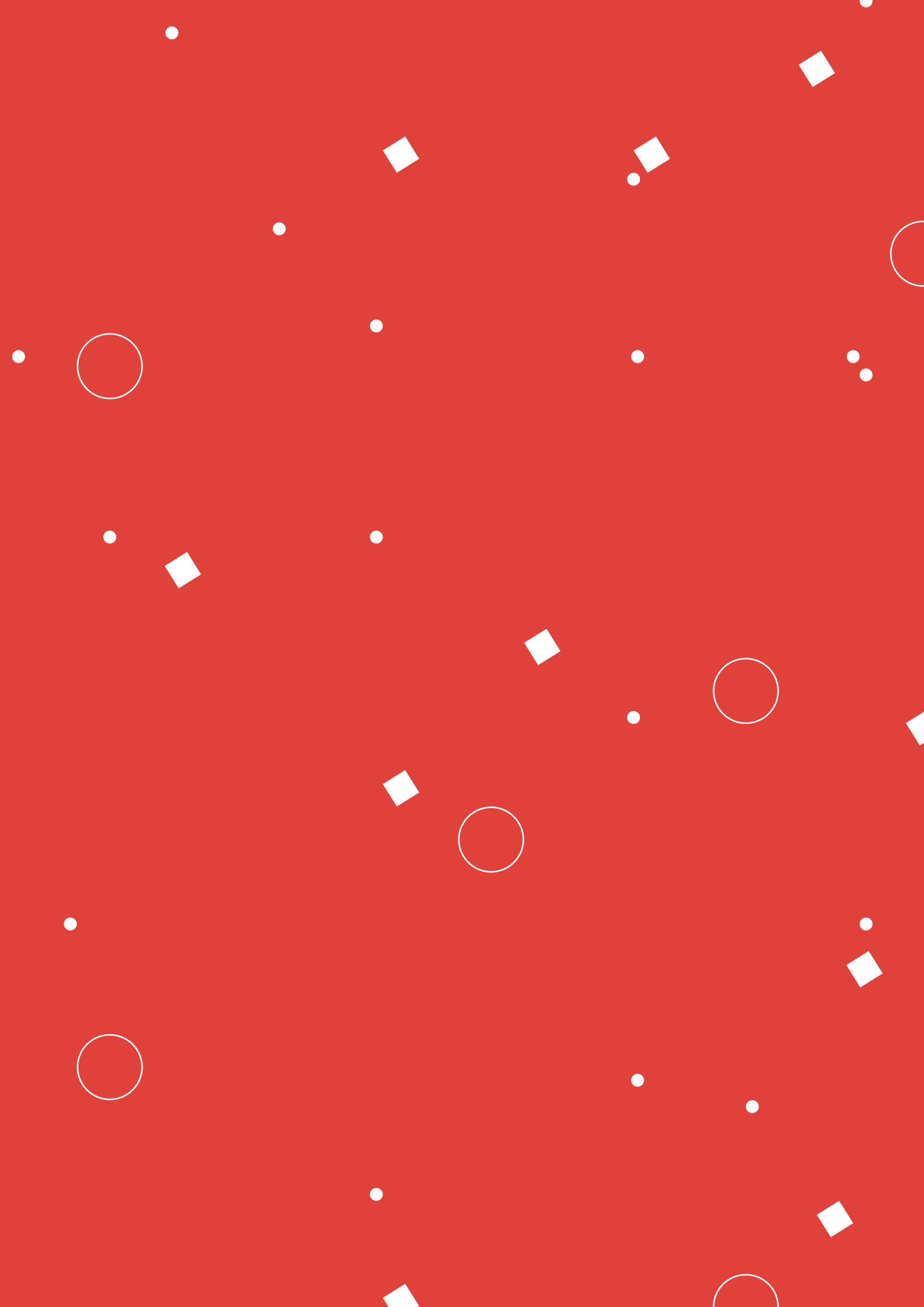
-
● CRAE Maria Reina	● Escola Ramon Llull
● Escola Gayarre	● Escola Tabor
● Escola Mestre Morera	● Institut Salvador Espriu
● Escola Nou Patufet	● Institut Escola Sant Andreu
-

També volem agrair la participació de tots els membres del jurat:

-
- **Joan Ramon Riera**, Regidor d'Infància, Joventut, Persones Grans i Persones amb Discapacitat
 - **Oriol Bosch**, Tècnic de Comunicació de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global Feminismes i LGTBI de Ajuntament de Barcelona
 - **Maria Jesús Larios**, Adjunta per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents, del Síndic de Greuges de Catalunya
 - **Josep Maria Villena**, Representant de la Xarxa dels Drets dels Infants
 - **Sara Milian**, Coautora de les propostes artístiques i representat de l'àmbit artístic
 - **Ona Vilanova**, Adolescent de l'IES Costa i Llobera
 - **Abril Vilanova**, Adolescent de l'IES Costa i Llobera
 - **Romà Nicolau**, Adolescent membre del Grup Altaveu
 - **Asier Brumós**, Infant del centre educatiu Turó Blau
 - **Ada Rufach**, Infant del centre educatiu Turó Blau
-

I especialment a la Mireia Vilalta, coordinadora pedagògica del centre educatiu Turó Blau, pel seu suport i acompanyament.

Per sobre de tot, agraiem la implicació de tots els nens, nenes i adolescents que han presentat les seves obres al concurs!

barcelona.cat/convencio-ods-infants
barcelona.cat/infancia

**Ajuntament
de Barcelona**